

PORA NA MALOWANIE!

Jeszcze nie tak dawno wchodząc do sklepu z farbami liczyliśmy na to, że „rzucą farbę”.

Dziś nie bardzo wiemy na co patrzeć, a tym bardziej - co kupić, by stosunkowo niewielkim nakładem pracy i niezbyt drogo odmalować mieszkanie, okna, drzwi, a może i odnowić stare meble. Spróbujmy więc razem przyrzeć się bliżej materiałom malarskim znajdującym się na rynku.

Zamieszczony przegląd farb powstał na podstawie lustracji warszawskich sklepów i kilku hurtowni, oferujących materiały malarskie. Co ważniejsze - został poprzedzony rozmowami przeprowadzonymi z malarzami-fachowcami, zajmującymi się na co dzień odnawianiem pomieszczeń mieszkalnych i elewacji domków jednorodzinnych, w nadziei, że będą to informacje najbardziej obiektywne. Zresztą, jak przekonałem się, ceny większości farb emulsyjnych i farb olejnych do stolarki budowlanej, bez względu na producenta, są bardzo zbliżone do siebie. Wyjątek stanowią tu importowane lakiery, szczególnie bezbarwne, przeznaczone do malowania parkietów, boazerii itp., ale ponieważ polskie wytwórnie oferują podobne, wcale nie gorsze wyroby, zawsze można użyć krajowego odpowiednika z równie dobrym efektem.

Wszystkie farby, które zostaną omówione, otrzymały pozytywną opinię Państwowego Zakładu Higieny i mogą być stosowane pod warunkiem przestrzegania zasad szczegółowo określonych w dołączanych do nich ulotkach reklamowych oraz wydrukowanych na opakowaniach.

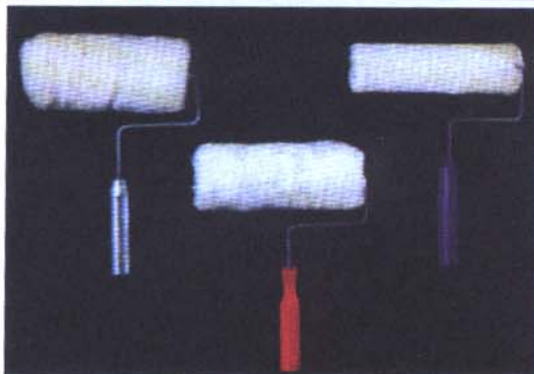
Przede wszystkim trzeba jasno zdać sobie sprawę z tego, że ciesząc się do niedawna dużym zainteresowaniem tanie farby klejowe praktycznie wyszły już z użycia. Były one tzw. trudnym materiałem malarskim - nie zawsze pomalowana nimi powierzchnia ściany wyglądała atrakcyjnie. Widoczne były smugi, ściana brudziła ubranie przy przypadkowym otarciu się o nią, a powierzchnia szybko traciła swój pierwotny wygląd. Dziś do malowania ścian powszechnie używane są farby emulsyjne, których jakość, cena i łatwość stosowania zachęcają do odnawiania nawet malarzy-amatorów.

Farby emulsyjne

MALEINAK - farba emulsyjna przeznaczona do malowania powierzchni wewnętrznych w budynkach mieszkalnych i w obiektach użyteczności publicznej. Produkowana jest w różnych kolorach, od śnieżnobiałego do czarnego. Można malować nią podłoga wykonane z tynku cementowego, cementowo-wapiennego oraz gipsowego. Maleinak daje powłokę doskonale przepuszczalną dla pary wodnej, dzięki czemu doskonale nadaje się do użycia również w pomieszczeniach wilgotnych (kuchnie, łazienki, pralnie itp.), bez obawy odparzenia powłoki malarskiej. Farba nie zawiera jakichkolwiek rozpuszczalników organicznych, nie wydziela więc żadnych szkodliwych oparów. Dzięki temu można malować nią ściany nawet zimą, przy działającej instalacji grzewczej i niezbyt intensywnym wietrzeniu odnawianych pomieszczeń.

Do malowania farbami emulsyjnymi najlepiej używać tzw. futerkowych wałków malarskich. W sprzedaży spotykamy wałki o różnych średnicach i szerokościach. Do odnawiania mieszkania radzimy kupić wałek szerokości około 200 mm, pokryty futerkiem o dość długim włosie.

Wałki malarskie

W sprzedaży znajdują się opakowania zawierające od 1 do 20 l farby, której gęstość przystosowana jest do bezpośredniego malowania (bez rozcieńczenia) pędzlem lub wałkiem. W razie zgęstnienia, farbę można rozcieńczyć wodą. Nadaje się zarówno do malowania nowych tynków (po 3 - 4 tygodniach sezonowania), jak i pokrytych uprzednio farbami klejowymi, emulsyjnymi, ftalowymi itp. Farba daje powierzchnię dobrane kryjącą poprzednie warstwy, nawet te o kontrastowych barwach.

MALEINIT - farba emulsyjna przeznaczona głównie do ochronno-dekoracyjnego malowania zewnętrznych elewacji budynków, których ściany pokryte są zaprawami murarskimi o różnorodnych fakturach. Produkowana jest w kilkunastu kolorach.

Powłoki uzyskane z farby Maleinit są odporne na działanie zmiennych warunków atmosferycznych oraz na bezpośrednie działanie światła słonecznego. Odznaczają się również odpornością na wilgoć i starzenie się. Maleinit jest farbą o bardzo dużej sile krycia i dobrej przepuszczalności pary wodnej, co umożliwia prawidłową wentylację murów oraz zapobiega łuszczeniu się i odparzaniu powłok.

Już po 3 godzinach powierzchnia farby nie „boi się” opadów atmosferycznych, a pełną odporność na wilgoć

Użycie farb fakturowych umożliwia uzyskanie efektu tzw. baranka na powierzchni malowanej ściany.

Malowanie elewacji

uzyskuje po kilku godzinach od chwili pomalowania. Ściany pokryte Maleinitem można wielokrotnie myć, nawet silnym strumieniem wody.

Farba nadaje się do pokrywania, poza betonowymi elewacjami, powierzchni z czystego betonu, tynków cementowo-wapiennych, płyt pilśniowych i paździerzowych, drewna i innych materiałów nie-metalowych. Jest oczywiście farbą ekologiczną, nie zawiera w swym składzie jakichkolwiek środków szkodliwych dla zdrowia człowieka.

POLINIT - farba emulsyjna produkowana na dyspersjach wodnych, nawierzchniowa. Może być stosowana do malowania wszelkich powierzchni tynkowanych, drewnianych, krytych płytami pilśniowymi, tekturą, papierem itp. oraz do powierzchni metalowych, uprzednio pomalowanych odpowiednią farbą przeciwkorozyjną. Dobre wyniki uzyskamy stosując Polinit do malowania zewnętrznych elewacji budynków, bowiem farba ta doskonale spełnia swoje zadanie ochrony przed czynnikami atmosferycznymi. Otrzymane powłoki wykazują dużą przyczepność do podłoża, wysoką twardość i elastyczność oraz odporność na uszkodzenia mechaniczne - nie są ścieralne ani na sucho, ani na mokro.

Nowe tynki można malować farbą Polinit dopiero po okresie 4 tygodni dojrzewania zaprawy tynkarskiej. Gruntowanie tynku przeprowadza się farbą Polinit po rozcieńczeniu jej wodą w proporcji od 1:1 do 1:4 (farba : woda), zależnie od chłonności podłoża.

Ściany z cegły oraz drewniane ścianki działowe, pomalowane uprzednio farbą olejną, można pomalować Polinitem po wcześniejszym odtłuszczeniu ich ciepłą wodą z proszkiem do prania, przeszlifowaniu papierem ściernym i starannym usunięciu pyłu powstałego podczas szlifowania.

Farbę możemy nakładać pędzlem, wałkiem malarskim lub natryskiem; oczywiście zależnie od sposobu malowania inaczej rozcieńczamy farbę. Przeważnie nanosi się dwie warstwy farby, z których druga powinna być wykonana bez rozcieńczenia.

POLEINAK - jest uniwersalną farbą emulsyjną, nadającą się do malowania elewacji budynków wykonanych z zapraw murarskich o różnorodnej fakturze, jak również tynków cementowo-wapiennych wewnątrz pomieszczeń mieszkalnych. Farbą Poleinak można malować materiały drewnopochodne, takie jak płyty pilśniowe, tektura, papier oraz przedmioty metalowe po ich uprzednim za-gruntowaniu farbą przeciwrdzewną. Powłoki uzyskane z farby Poleinak mają bardzo dużą odpor-

ność na wilgoć, przy znacznej przepuszczalności pary wodnej, nadają się więc do malowania ścian w łazienkach, kuchniach i innych, bardzo wilgotnych pomieszczeń.

Poleinak daje powłoki dobrze spełniające swoje funkcje ochrony przed działaniem wszelkich czynników atmosferycznych. Warstwa farby jest matowa, dobrze trzymająca się podłoża, trwała, odporna na ścieranie na sucho i na mokro. Nie zawiera żadnych szkodliwych substancji.

MALEINAK PLUS - farba emulsyjna do zabezpieczania tynków wewnętrznych przed zagrzybieniem i glonami. Przeznaczona jest przede wszystkim do malowania powierzchni ścian szczególnie narażonych na działanie wilgoci w budynkach mieszkalnych. Farba zawiera środki do zwalczania grzybów i pleśni w takich miejscach, jak pralnie, pływalnie, pomieszczenia do produkcji artykułów spożywczych itp. Środek grzybobójczy zawarty w farbie, nawet po wyschnięciu malowanej powierzchni, nie ulega wymywaniu, dzięki czemu jest on aktywny, nie stwarzając zagrożenia dla użytkowników pomieszczeń.

Przeznaczoną do malowania powierzchnię ściany trzeba najpierw dokładnie oczyścić szpachlą, następnie zaś zmyć wodą z dodatkiem detergentowych środków myjących. Po lekkim przesuszeniu ścianę zmywamy powtórnie przy użyciu wodnego roztworu dezynfekcyjnego (np. Ceretec CT-99). Następnie, jeszcze przed wyschnięciem, ściany dwukrotnie pokrywamy farbą Maleinak Plus. Do pierwszego malowania pędzlem, wałkiem lub szcztotką farbę trzeba rozcieńczyć wodą (około 5% wody w stosunku do objętości farby). Po wyschnięciu pierwszej warstwy, tzn. po około 2 godzinach, наносimy drugą warstwę farby, już nie rozcieńczonej.

APLAUSE - to cała gama białych farb produkowanych na bazie dyspersji winylowo-akrylowej.

***Farba do malowania wewnątrz** - odznacza się doskonałą bielą, ma dobre właściwości kryjące. Nadaje się do pokrywania tynku, betonu oraz płyt gipsowych. Na malowanych powierzchniach tworzy równą, matową powłokę. Można do niej dodawać różnorodne pigmenty, otrzymując praktycznie dowolny kolor farby. Po malowaniu pomieszczenie powinno być wietrzone przez co najmniej 24 godziny przed oddaniem go do użytku. Cena 12-litrowego pojemnika farby wynosi około 44 zł.

***Drugi rodzaj farby Aplause - to farba do tzw. wymalowań wewnątrz.** Jest ona podobna do farby omówionej poprzednio, ale ma celowo obniżoną

odporność na ścieranie - dzięki czemu odznacza się bardzo dużą przepuszczalnością powietrza. Nie można natomiast zmywać ścian pokrytych taką farbą.

***Farba elewacyjna i elewacyjna fakturowa.** Są to farby do malowania elewacji budynków wykonanych z tynków betonowych lub gipsowych. Odznaczają się dużą odpornością na zmienne warunki atmosferyczne. Farba fakturowa tworzy na powierzchni ściany fakturę, tzw. baranka, zachowując oczywiście wszystkie swoje właściwości zabezpieczające. Do nakładania farby fakturowej używamy zwykłego wałka futerkowego lub z innego, dowolnego tworzywa. Cena 9-litrowego pojemnika wynosi około 33 zł.

CLASSIDUR-classic - emulsyjna farba nawierzchniowa, produkowana w Polsce na licencji szwajcarskiej. Można nią malować tynki wapienne i gipsowe, drewno, płyty pilśniowe, ściany pokryte starymi farbami klejowymi, emulsyjnymi, olejnymi, tapetami itp. Doskonała jakość powłok malarskich uzyskiwana jest dzięki wyeliminowaniu naprężeń wewnętrznych występujących zwykle w warstwie wysychającej farby, dużej przepuszczalności pary wodnej i powietrza przez powłokę oraz skuteczności pokrywania plam.

Do malowania używamy pędzla lub wałka malarskiego albo urządzenia natryskowego. W razie zgęstnienia farby, możemy ją rozrzedzić za pomocą rozpuszczalnika do farb olejnych i ftalowych, jednakże dodając go nie więcej niż 5%. Powierzchnia przeznaczona do malowania nie wymaga specjalnego przygotowania, wystarczy ją odkurzyć i naprawić ubytki tynku. Malowane pomieszczenia muszą być intensywnie wietrzone.

COLOR loftplast-maling - pierwsza z całej rodziny duńskich farb Color - akrylowa, emulsyjna farba do ścian i sufitów. Daje powierzchnie matowe, łatwo zmywalne. Powierzchnia przeznaczona do malowania musi być czysta i sucha. Tynki porowate lub dawno nie malowane wymagają zagruntowania farbą gruntującą (np. farbą należącą do tej samej grupy - Color vandig vorankringsgrunder). Trzeba gruntować również powierzchnie z plamami czy z ciekami (np. po zalaniu).

Do malowania używamy pędzla lub wałka. Aby osiągnąć należyty efekt kryjący na powierzchni wymagającej dwukrotnego malowania, przy pierwszym malowaniu trzeba użyć farby rozcieńczonej wodą, której dodatek powinien wynosić od 40 do 60%. Natomiast do drugiego malowania farby już nie rozcieńczamy.

Malowanie ściany

COLOR acryl-maling vaeg og facade - to farba akrylowa przeznaczona do malowania ścian i fasad. Farba jest produktem zawierającym środek wiążący, wzmocniony akrylem, dzięki czemu bardzo mocno wiąże się z podłożem i jest odporna nawet na wielokrotne mycie przy użyciu środków zmydlających oraz na działanie czynników atmosferycznych.

Powierzchnia przeznaczona do malowania powinna być czysta i sucha. Podłoża zniszczone albo porowate muszą być przed malowaniem zagruntowane farbą gruntującą o zwiększonej przyczepności. Do malowania używamy pędzla lub wałka, pierwszą warstwę nakładamy farbą rozcieńczoną wodą w proporcji 1:1, drugą zaś nakładamy bez rozcieńczenia, lub w razie wyraźnego zgęstnienia farby, dodajemy do niej wody, ale nie więcej niż 10%.

W następnym numerze zajmiemy się farbami ftalowymi i lakierami do stolarki budowlanej oraz farbami do renowacji podłóg, boazerii i mebli.

Jerzy Pietrzyk

Przed malowaniem warto zabezpieczyć podłogę, by nie pochłapać jej farbą. Najlepiej do tego celu użyć papieru - mogą to być zwykłe gazety, których nie brakuje w każdym domu. Wałek malarski można zaopatrzyć w drążek, przedłużający jego uchwyt, co ułatwia pracę, szczególnie podczas malowania wyższych partii ścian.

Malowanie wałkiem

Do odnowienia ścian współczesnymi farbami emulsyjnymi nie trzeba specjalnych kwalifikacji ani siły fizycznej. Większość pań domu doskonale sobie radzi z wałkiem malarskim.

TO TRZEBA WIEDZIEĆ!

Samo malowanie farbami emulsyjnymi jest wprawdzie bardzo łatwe, jednak by trzymały się one należyście podłoża i dobrze prezentowały się na ścianie, ich użycie musi być poprzedzone określonymi zabiegami. Przygotowanie powierzchni ścian do malowania jest jednakowe, bez względu na rodzaj używanej farby emulsyjnej.

Jeżeli zamierzamy ponownie malować ścianę, tzn. chcemy odnowić pomieszczenie uprzednio malowane farbami emulsyjnymi, to w pierwszej kolejności trzeba sprawdzić, czy stara farba mocno trzyma się powierzchni tynku. Jeżeli nie, to niestety czeka nas żmudne usuwanie starej farby, za pomocą stalowej szpachli. Ale tu uwaga! Starajmy się tak to robić, by nie uszkodzić tynku pod zdzieraną farbą, w przeciwnym bowiem razie, jeszcze przed malowaniem będziemy musieli wszystkie uszkodzenia wyrównać odpowiednim preparatem do szpachlowania tynków.

Przygotowaną w ten sposób powierzchnię ściany starannie zmywamy wodą z dodatkiem dowolnego

środka zmydlającego (mydło w proszku, płatki mydlane czy też zwykły proszek do prania). Po umyciu, ścianę spłukujemy czystą wodą i osuszamy. Najłatwiej do tego celu używać dużej, syntetycznej gąbki, np. podobnej do popularnej myjki samochodowej (można ją kupić w mydlarni).

Gorzej przedstawia się sprawa z pomieszczeniami uprzednio malowanymi farbami klejowymi. Stosowanie prawie wszystkich farb emulsyjnych wymaga całkowitego usunięcia starej klejówki z tynku. Trzeba więc uzbroić się w cierpliwość, stalową szpachlę, szeroki pędzel, wiadro z wodą i, obficie mocząc powierzchnię farby za pomocą pędzla, zeszkrobać klejówkę „do żywego” tynku. Dopiero potem można ścianę ostatecznie zmyć i osuszyć gąbką.

Przed rozpoczęciem malowania musimy jeszcze naprawić wszystkie ubytki tynku, np. rysy powstałe podczas skrobania ścian, otwory po usuniętych kołkach itp. Do tego celu użyjemy zarobionej wodą szpachlówki do tynków, albo gipsu

lu (mieszana gipsu ze środkiem opóźniającym jego wiązanie). Ostatecznie można posłużyć się tu i zwykłym gipsem, ale twardnieje on tak szybko, że bardzo często nie zdążymy zużyć całej rozrobionej objętości. Naprawa uszkodzeń tynku powinna być dokonana co najmniej 24 godziny przed malowaniem. Gotowe podłożo pod farbę powinno być równe, gładkie, bez spękań, dokładnie oczyszczone z pyłu, kurzu i innych zanieczyszczeń.

Jeżeli zamierzamy malować nową, świeżo tynkowaną ścianę, to również trzeba ją przed malowaniem zmyć wodą ze środkami zmydlającymi. Przed pierwszym malowaniem, nowy tynk trzeba zagruntować specjalną farbą do gruntowania albo emulsyjną farbą nawierzchniową rozcieńczoną wodą w proporcji od 1:1 do 1:4, zależnie od gęstości farby, oczywiście jeżeli producent nie przewiduje innego sposobu gruntowania.

Przygotowanie farby do malowania polega na dokładnym jej wymieszaniu, ewentualnie z dodatkami niewielkiej ilości wody (do

5%). Nie wolno rozcieńczać farb emulsyjnych rozcieńczalnikami organicznymi, np. nitro.

Malujemy przeważnie dwukrotnie, przy czym drugą warstwę farby można nakładać dopiero po całkowitym wyschnięciu pierwszej, tzn. po co najmniej 2 godzinach. Farbę nakładamy metodą „na krzyż” - rozpoczynamy poziomymi ruchami pędzla lub wałka, a kończymy pionowymi ruchami. Malując sufit - ostatnią warstwę nakładamy w kierunku prostopadłym do ściany z oknami.

Malowanie farbami emulsyjnymi może odbywać się w temperaturze powietrza od +5 do +30°C. Pamiętajmy również, że farba emulsyjna „nie znosi” temperatury poniżej zera, przechowywanie jej powinno odbywać się w pomieszczeniach o temperaturze nie niższej niż +5°C.

Przebieg wydajności farb emulsyjnych wynosi około 4 - 5 m² z 1 litra farby, przy dwukrotnym malowaniu. Ich ceny kształtują się na poziomie 3 - 4 zł za 1 litr.